

SVEBRA riktlinje SV-RI 2021:1

Hantering av släckmedel

Branschföreningen SVEBRA, Svenska Brandsäkerhetsföretag publicerar två typer av dokument. SVEBRA INFORMERAR (SV-INF) och SVEBRA RIKTLINJER (SV-RI). SVEBRA riktlinjer är rekommendationer för företag och organisationer som jobbar med och köper in tjänster och produkter inom brandsäkerhet.

Syfte

Syftet är att rekommendationen ska tjäna som riktlinje för personal som hanterar släckmedel samt kunder och brukare som upphandlar tjänster med brandsläckare.

Destruktion eller hantering av släckmedel

Vatten

Vatten släcker glödbränder i fibrösa material, brandtyp A, och är utan tillsatser.

Vatten kan hällas i avloppet.

Släckvätska

Vätskesläckare är släckare innehållande vatten med inblandning av tillsatser för att höja släckeffekten. Tillsatserna kan vara tensider, salter eller andra kemikalier.

Släckarna är i första hand avsedda mot fibrösa material, brandtyp A. Vissa släckvätskor är framtagna för specifika brandtyper t.ex. brand i litiumjonbatterier.

Släckvätska ska hanteras och destrueras av ett företag som hanterar avfall.

Skumvätska

Skumvätska utan fluortensider

Brandsläckningsskum är vatten med en inblandning av tensider. Till skillnad mot vatten- och vätskesläckare släcker skumsläckare både fibrösa ämnen och brinnande vätskor, brandtyp A och B.

Kasserat brandsläckningsskum och andra släckvätskor med tensider skall lämnas till ett företag som hanterar avfall för destruktion och miljöriktigt omhändertagande.

Skumvätska med fluortensider, PFAS

Skumsläckmedel som innehåller fluortensider (PFAS) är miljö- och hälsoskadlig samt är svårnedbrytbar. Lagstiftningsarbete pågår för att stoppa användningen.

SVEBRA avråder från att nya skumsläckare med fluortensider (PFAS) placeras på marknaden. Befintliga släckare med fluortensider ska inte laddas om eller användas vid övning. De ska kasseras eller laddas om med fluortensidfritt släckmedel enligt tillverkarens instruktioner.

Kasserat brandsläckningsskum och andra släckvätskor med fluortensider skall lämnas till ett företag som hanterar avfall för destruktion och miljöriktigt omhändertagande och skall absolut inte tömmas i avlopp eller i naturen.

Vätska för fettbrand

Släckvätska mot fettbrand består av en kaliumbaserad saltlösning med hög släckeffekt mot brand i matolja och fett. Fettbrandsläckare är klassade mot brandtyp A och F och hindrar effektivt återantändning.

Släckvätskan ska hanteras och destrueras av ett företag som hanterar avfall.

Vätska för brand i litiumjonbatterier

Släckvätska för brand i litiumjonbatterier släcker i första hand genom kylning. Släckmedlen är vatten med inblandning av urea eller tensider för att sänka ytspänningen.

Det finns även släckmedel baserade på mineralen vermikulit som tillsats till vätskan. Vermikulit har bra värmeisolering och kan hindra brandspridning.

Släckvätskan ska hanteras och destrueras av ett företag som hanterar avfall. Släckvätskan sorteras utifrån dess innehåll och egenskaper.

Pulver

Brandsläckningspulver är det vanligaste släckmedlet. Pulver släcker de flesta brandtyper och har hög släckeffekt. Det är klassat mot brandtyp A, B och C.

Det finns speciella pulversorter som inte släcker brand i fibrösa material (brandtyp A), så kallade BC-pulver. För brand i metaller finns en speciell pulvertyp, brandtyp D.

Släckmedlet pulver ska inte hanteras som farligt avfall.

Inga speciella åtgärder eller användningsföreskrifter behövs för brandsläckningspulver. Kasserat pulver bör lämnas till ett företag som hanterar avfall.

Koldioxid (CO₂)

Koldioxid är en gas avsedd för brand i vätskor och t.ex. plaster, brandtyp B. Den används i första hand mot elektrisk utrustning och maskiner där ett rent släckmedel eftersträvas.

Koldioxid är en växthusgas som bidrar till den globala uppvärmningen. Användningen för brandsläckningsändamål påverkar inte utsläppt mängd i atmosfären och har därför låg miljöpåverkan.